

Brev til Folketingets Skatteudvalg vedr. ordning for momskompensation **Materiale til foretræde torsdag 26. oktober 2017**

Vi vil gerne udtrykke vores glæde og tak over, at finanslovsforslaget om at afskaffe momskompensationsordningen er blevet trukket tilbage og nu ikke bliver gennemført. Vi værdsætter i det danske folkestyre, at det er muligt – fra en bred kreds af aktører – at gøre opmærksom på urimeligheder, principielle forhold og følgekonskvenser af en afskaffelse, så der politisk bliver lyttet. Tak for det!

Når vi alligevel ønsker at fastholde muligheden for foretræde for Skatteudvalget, bundet det særligt i den kommentar, som vi kunne læse i Altinget samme dage, hvor skatteministeren udsendte en pressemeddelelse om, at forslaget blev trukket tilbage (følgende fra 5/10): *"Den løsning bliver ikke en afskaffelse af foreningers momskompensationsordning. Alligevel holder skatteminister Karsten Lauritzen en dør på klem for, at ordningen kan blive modereret i nær fremtid. "Selvom regeringen nu trækker besparelsesforslaget, er der fortsat det problem, at der kommer flere og flere ansøgere til den samme pose penge. Det betyder selvfølgelig, at der bliver færre penge til den enkelte modtager. Derfor vil se på, om ordningen kan indrettes på en klogere måde fra 2019 og frem," lyder det i en skriftlig kommentar."*

Vi finder det ikke nødvendigt, at støtten reduceres til danske civilsamfunds-organisationer, sådan som ordningen er i dag. Tværtimod!

Men hvis skatteministerens udmelding føres ud i livet, så rejser spørgsmålet sig hos os: Hvad betyder det? Usikkerheden opstår i kølvandet af de dels urigtige udsagn, dels uklare udtalelser om ordningen, som skatteministeren er kommet med i løbet af september måned – eksempelvis: Hvem ordningen oprindeligt var tiltænkt; hvordan der skal justeres/modereres; ordningens principielle incitament om at understøtte frivilligheds-Danmark; hvem der ikke skal medregnes fremover efter 2019.

Hvis der skal ses på ordningen, vil vi pege på nogle forhold. Dels nogle principielle overvejelser, dels skitsere en historik om ordningen, da vi ikke har mødt den helt så tydeligt i den seneste tid, og endelig nogle forslag, der forhåbentligt kan medtages i en eventuel justering af ordningen.

Principielt og ideologisk

Skatteministeren benævner i ovenstående citat afskaffelse af momskompensationsordningen som et *besparelsesforslag*. Det er det selvfølgelig i en forstand, men sprogbrugen afspejler ikke en dyb respekt og forståelse for det forhold, at der er tale om moms af frivillige indsamlede midler, der tilgår et godkendt velgørende og almennyttigt formål til gavn for civilsamfundet.

Momskompensationsordningen handler ikke om at få penge af staten, men om at flest mulige indsamlede midler bliver til *gavn* for andre. For kompensationen er jo netop ikke noget, staten giver, men afstår fra at opkræve, så flest mulige indsamlede midler går til velgørende formål.

Historik

I 2007, da ordningen blev etableret, lå der et incitament indbygget, da kompensationen blev gjort afhængig af, at foreningerne løbende forøgede deres aktiviteter i forhold til et basisår, som var 2004. I 2007 – ordningens første år – blev der udbetalt ca. 28 mio. kr.

Ordningen blev forbedret af Venstre i 2009, og i løbet af få år voksede det udbetalte beløb, som nåede sit højeste niveau på 220 mio. kr. i 2013. Samme år besluttede regeringen (S, R, SF) at fjerne incitamentsstrukturen, hvorefter samtlige §8a-godkendte foreninger fik adgang til at søge puljen, der herefter fik et loft på ca. 150 mio. kr., dog stadig reguleret efter egenfinansieringsgraden.

Ordningen har oprindeligt – gennem alle revisioner af den – haft *til hensigt at tilgodese velgørende foreninger indenfor alle velgørende områder: Humanitære, sociale, sygdomsbekæmpende, kirkelige, natur/fritid/dyr, skole/undervisning og kultur* (jf. Bekendtgørelse om momskompensation til velgørende foreninger m.v. § 1: ”Almennyttige og velgørende foreninger m.v. godkendt i henhold til ligningslovens § 8 A og § 12, stk. 3”).

Ordningens rammer

Vel er der sket en forøgelse af det socialt-diakonale arbejde i mange sammenhænge (også hos kirkelige og religiøse foreninger) i ordningens virkeperiode, men det hænger blandt andet sammen med, at der er blevet færre offentlige midler til at varetage en række af disse tilbud. Her er det frivillige-Danmark trådt til. Vi håber, at der fortsat fra politisk hold snarere vækkes en beundring og anerkendelse end undren over den udvikling og eventuelt med fokus på at begrænse den. Det er værd at bemærke, at udviklingen også har medført relevante rammeændringer:

- Skatteminister Jonas Dahl besluttede den 27. december 2013 at lægge loft over ordningen, så der fremover *kun blev 150 mio. at gøre godt med*. Denne beslutning udvidede samtidigt feltet af modtagere markant, idet kravet om vækst hos modtagerne bortfaldt.
- Skatteminister Benny Engelbrecht besluttede den 2. februar 2015 at begrænse de optagne skolers kompensation i væsentlig grad [Private indtægter omfatter ikke beløb modtaget som betaling for ydelser, hvortil der gives taxametertilskud eller tilsvarende tilskud fra staten].
- Skat ændrer den 15. december 2016 bekendtgørelsen om §8a, således at foreninger der ”ved deres formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder” kan fratages deres §8a godkendelse.

Forslag til det videre arbejde

- 1) Såfremt momskompensationsordningen skal justeres, må det være ufravigeligt at den også fremover hviler på et objektive grundlag, som det har været tilfældet siden ordningens indførelse i 2007.
- 2) Lad ordningen fortsat bygge på den eksisterende trefod med objektive kriterier:
 - a. at købsmomskompensationsordningen uløseligt er forbundet med godkendte foreninger/organisationer m.fl. ud fra §8a-listen,
 - b. at kompensationen omhandler de momsudgifter, som organisationerne har afholdt i det forgangne år, jf. det almindeligt aflagte årsregnskab,
 - c. at kompensationen reguleres efter organisationernes egenfinansiering (dvs. evne til selv at skaffe midler gennem indsamlinger, medlemsbidrag, fondsdonationer, arv, virksomhedsbidrag, overskud fra events mv.), hvorved man samtidig påviser evne til at skabe folkelig opbakning til sit virke.
- 3) Vi opfordrer til at inddrage ISOBRO i drøftelser om en eventuel kommende justering af ordningen.

Med venlig hilsen

Hans-Ole Bækgaard, formand, *Kirkelig Forening for Indre Missions i Danmark*
Mikael Wandt Laursen, generalsekretær, *FrikirkeNet*
Jann Sjursen, generalsekretær, *Caritas Danmark*

den 13. oktober 2017